

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל
שניאורסאהן

מליובאוויטש

נשא

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ה
(תרגום הפשי)



יוצא לאור על ידי
"מכון לוי יצחק"
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים וארבע לבריאה
שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

לזכות
התגלותו של הרבי מלך המשיח

*

נתרם ע"י

הרוצה בעילום שמו

לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved One
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל

הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה".

מעייני חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות קהילות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

א. בקרבות הנשיאים יש "רמז גדול"

בפרשת קרבנות הנשיאים, בתיאור קרבנו של הנשיא השני¹, מביא רש"י את אשר מצא "מיסודו של רבי משה הדרשן" טעם לפרטים של קרבנות הנשיאים, הרמוזים על ענינים שונים: "קצרת כסף" רמז לאדם הראשון, "מזרק אחד כסף" רמז לנח וכו'.

מדוע מביא כאן רש"י "דרוש", ומדוע הוא כותב זאת דוקא לגבי הנשיא השני? – על כך משיב המהר"ל, שזאת בהמשך לדברי רש"י לפני כן על בני יששכר "שהם נתנו עצה לנשיאים להתנדב קרבנות הללו", שהרי, על כך מתעוררת השאלה: מהי המעלה המיוחדת ב"קרבנות הללו", שהיה צורך בעצת בני יששכר? – על כך מביא רש"י מיסודו של רבי משה הדרשן, שבכל פרט בקרבנות אלו יש "רמז גדול".

אך יש להבין: במדרש² מופיעים שנים עשר פירושים שונים, לגבי כל נשיא בנפרד, על הרמוזים שבקרבנות הנשיאים, ורש"י יכול היה להביא את הרמוזים שבמדרש. מדוע הוא כותב דוקא את אשר מצא "מיסודו של רבי משה הדרשן"?

אין להשיב, שכיון שכל אחד משנים עשר פירושים אלו במדרש קשור לשבט מסויים, אין רש"י מביאם, כי עצתם של בני יששכר היתה, בפשטות, וזה לגבי כל הנשיאים

– שהרי כמה וכמה מפירושים אלו (כגון: "על שם התורה"³, "על סדר מעשה המשכן"⁴, "כנגד יציאת מצרים"⁵, "על שם

הבחירה שבחר הקב"ה בישראל..."⁶, "כנגד האבות ואמהות"⁷) – למרות שגם את כל אחד מהם מקשר המדרש לשבט מסויים, בכל זאת, הם קשורים, לכאורה, לכל השבטים. רש"י יכול היה אפוא לבחור אחד מהפירושים שבמדרש, ובמיוחד את הדרשה "על סדר מעשה המשכן", הקרובה יותר לדרך הפשט, כי בפשטות סביר לומר שבקרבנות של חנוכת המשכן נרמזים עניני המשכן.

הקושיה אף גדולה יותר: לאחר שנאמר במדרש "וכל אחד ואחד הקריב לפי דעתו"⁸, ונמנות שתיים עשרה כוונות שונות כנגד כל אחד מהנשיאים, מובאת⁹ דעה נוספת: "כנגד הדורות שהיו מאדם הראשון עד המשכן, וכנגד המצוות שנצטוו, הקריבו הנשיאים". כלומר, לפי דעה זו, כל הנשיאים הביאו את הקרבנות באותה כוונה – "כנגד הדורות... וכנגד המצוות...". מדוע אין רש"י מביא דעה זו מהמדרש, אלא בוחר דוקא את הדרשה "מיסודו של רבי משה הדרשן"?

יותר מכך תמוה: במדרש שם, לפי הדעה שהוזכרה לעיל, נאמר "מלאה קטורת – כנגד המילה הכתוב מדבר, שבעת שמלו ישראל במצרים... היה ריח הדם והערלה ערב לפני הקדוש-ברוך-הוא כבשמים..." – ופירוש זה קרוב יותר לפשט¹⁰ מאשר פירושו של רש"י ש"קטורת" הוא רמז לתרי"ג מצוות, כי:

הקשר שבין הקטורת למילה הוא מצד עצם מהות הקטורת – "ערב... כבשמים", ואילו הקשר שבין תרי"ג המצוות ל"קטורת" הוא רק מצד הגימטריא של המלה קטרת. ויותר מכך:

(6) פי"ד, יו"ד (בקרבנות אשר).

(7) שם, יא (בקרבנות נפתלי).

(8) פי"ג, יד.

(9) פי"ד, יב.

(10) וגם השייכות ד"מזרק" לנח שבמדרש שם – לפי "שנורק מדור המבול", הוא, לכאורה, קרוב יותר לפשט מהרמוז שברש"י.

(1) פרשתנו ז, יט. – בביאור פירושי רש"י אלה, ראה גם לקו"ש ח"ח [המתורגם] ע' 91 ואילך.
(2) רבה פרשתנו פי"ג, (יד ואילך) וי"ד.
(3) שם פי"ג, טו"ז (בקרבנות יששכר).
(4) שם פי"ג, יט (בקרבנות שמעון).
(5) שם, כ (בקרבנות גד).

"שהם נתנו עצה לנשיאים להתנדב קרבנות הללו" אין זה קושי אצל "בן החמש" מהי המעלה של ה"עצה". ומדוע אפוא צריך רש"י להביא מאוחר יותר את הפירוש "מיסודו של רבי משה הדרשן"?

ג. מדוע מפורטים כל הקרבנות אצל כל נשיא?

ההסבר לכך הוא: השאלה שרש"י משיב עליה על ידי הבאת הרמזים "מיסודו של רבי משה הדרשן", היא: לכאורה, די היה לכתוב לגבי הנשיא השני, וכן לגבי שאר הנשיאים, שהם הקריבו אותם הקרבנות כנשיא הראשון, שהרי כל אחד מהנשיאים הקריב בדיוק אותם קרבנות. מדוע יש לפרט שוב לגבי כל נשיא, שתיים עשרה פעמים, את כל פרטי הקרבנות?¹³

השאלה אף קשה יותר: מספר פסוקים לפני כן, כאשר מספרת התורה על מה שאותם הנשיאים הביאו לצורך המשכן, היא מציינת את כל הקרבנות ביחד: "שש עגלות צב ושני עשר בקר", ומסבירה שהכוונה היא ל"עגלה על שני הנשיאים ושור לאחד"¹⁴. מדוע בקרבנות המוזכרת מפרטת התורה את פרטי הקרבנות אצל כל אחד מהנשיאים בנפרד?¹⁵

ההסבר המתקבל בפשטות אצל "בן חמש למקרא" לשאלה זו הוא, שהדבר נובע מכך, שלכל נשיא היו כוונות ורמזים שונים בקרבנות, בהתאם למהות השבט שלו. לכן אין התורה יכולה לומר לגבי הנשיאים שבהמשך, שהם הקריבו אותם הקרבנות כראשון, כי

אפילו הגימטריא אינה כה "פשוטה": כדי שהקטרת תהיה שווה תרי"ג צריך רש"י להוסיף "ובלבד שתחליף קו"ף בדל"ת על ידי א"ת ב"ש..." – ובכל זאת סובר רש"י שפירושו קרוב יותר ל"פשוטו של מקרא", שזוהו הבסיס לפירוש רש"י על התורה, מאשר הפירוש "כנגד המילה..."!¹⁶

ב. "בן חמש" מכיר בקיומם של חלקי תורה נוספים

הרא"ם מביא הסבר נוסף לכך שרש"י מציין כאן את כל הרמזים, כי עצם בחירת דוקא קרבנות אלו על ידי הנשיאים טעונה ביאור, ולא כדי להסביר מהי המעלה ב"עצתם" של בני יששכר.

אך, גם לפי פירוש זה אין מובן מדוע בוחר רש"י דוקא את הפירוש "מיסודו של רבי משה הדרשן" ולא את הפירושים מהמדרש, ובנוסף לכך מתעוררת שאלה נוספת: אם לפי הפשט נדרש הסבר "מה ענין הכלים הללו..." – הרי רש"י היה צריך לציין זאת מיד בקרבנות של הנשיא הראשון?

וכיון שלגבי הנשיא הראשון אין רש"י מפרש "מה ענין הכלים הללו..." הכרחי לומר, שאצל "בן חמש למקרא" אין בכך קושי.

וההסבר לכך הוא: "בן החמש" יודע שבתורה יש גם "רמז" ו"דרוש"¹¹ בנוסף ל"פשט", אלא שעמו לומדים רק את הפשט. ולכן, אין קשה בעיניו "מה ענין הכלים הללו" – כי הוא מביין, שכל פרט רומז לענינים מסויימים, בדומה לרמזים של הקרבנות: עגלה משולשת¹² וכדומה, אלא שרמזים אלו שייכים לחלקי התורה האחרים.

ולפי זה מתעוררת שאלה נוספת על פירושו של המזהר¹⁷: אם כך, גם לאחר דברי רש"י

לעילוי נשמת

ותיק וחסיד אי"א עוסק בצ"צ באמונה
מסור ונתון לעשות צדקה וחסד
בעל מעשים ומרץ ורב פעלים
הרה"ח התמים ר' שניאור זלמן ע"ה
בן הרה"ח התמים ר' יצחק אלחנן הלוי הי"ד
שגלוב

מקושר מאוד לכ"ק אדמו"ר מה"מ מליובאוויטש
ממיסדי ומנהלי הארגון "פרי"
לקרב את היהודים עולי רוסיה לאביהם שבשמים
ולהכניסם בבריתו של אאע"ה
המדריך והמשפיע שלהם ורבים השיב מעון
הפיץ תורה ע"י שיעוריו הרבים
ממנהלי ופעילי מבצע תפילין וכו'
השקיע כוחות רבים לטובת שכונת המלך
ולחיזוק כבוד רבני ליובאוויטש
זכה להעמיד דורות חסידים ואנשי מעשה
נפטר בשם טוב
כ"א תמוז ה'תשס"ו
ת' נ' צ' ב' ה'

13 ואף שגם ב' במדבר (א, כ ואילך) נאמר גבי כל שבט "למשפחותם לבית אבותם גו' כל יוצא צבא" – יש לומר, שמכיון שצריך לומר בכל שבט "פקודיהם גו'" (שהרי בזה לא היו שוים), אומר גם "למשפחותם גו'", שהוא רק פסוק אחד. משא"כ בנוד"ד, פשוט שאין לומר שבשביל פסוק אחד "ביום גו'", יכפול בכל אחד פרטת שלימה.

14 ז, ג.

15 ובפרט שגם בקרבנות אלו נאמר אח"כ (ו, פד ואילך) סכום הכולל של כולם ביחד.

11 ובפרט שרש"י עצמו כתב בכו"כ מקומות (בראשית ג, כב. ועוד) שישנם מדרשות שאינם מיושבים לפי המקרא – שפשוט, שכוונת רש"י אינו ח"ו לשלול אותם לגמרי, כ"א, רק שאינם מיושבים לפי הפשט.

12 לך טו, ט"א.

בכוונה וברוחניות אלו הם קרבנות שונים¹⁶. כבר ידוע ל"בן החמש" מהסיפור על העגלה המשולשת וכו', שהרמזים מתאימים לקרבנות (במספר וכדומה).

אך קשה ל"בן חמש למקרא":

(א) אם היתה לכל נשיא כוונה שונה, כיצד ייתכן שכולם הביאו אותם הקרבנות בגשמיות: במה שונה הדבר מצבעי דגלי השבטים, אשר "צבעו של זה לא צבעו של זה"¹⁷ – מהותו המיוחדת של כל שבט נרמזת בצבע שונה?

(ב) אף אם נאמר, שאותם הקרבנות רומזים לשנים עשר עניינים שונים, וכל נשיא הקריב, כדברי המדרש, "לפי דעתו", עדיין אין מובן:

לפי דברי רש"י, נתנו בני יששכר (נתנאל בן צוער) את העצה לכל הנשיאים "להתנדב קרבנות הללו", ואם כך, כל נשיא נדב את הקרבנות הללו של שבטו, על פי עצת שבט יששכר. אך לפי האמור לעיל, ש"כל אחד ואחד הקריב לפי דעתו", יוצא, שכל נשיא הקריב את הקרבנות לפי דעתו שלו. ולא לפי עצת בני יששכר, או נתנאל בן צוער, אשר התאים את הקרבנות לפי הרמזים הקשורים לשבט יששכר – "לפי דעתו"?

לשתי שאלות אלו משיב רש"י בהביאו את אשר מצא "מיסודו של רבי משה הדרשן", כדלהלן.

ד. ענין כללי זהה, פרטים שונים

כאמור לעיל בסעיף ב', מובאות במדרש רבה שתי דעות לגבי כוונת הנשיאים בבחירת קרבנות אלו דוקא: לפי דעה אחת "כל אחד ואחד הקריב לפי דעתו", ואילו הדעה השניה סוברת, שלכל הנשיאים היתה בכך אותה כוונה.

אך כאמור, שתי הדעות אינן מובנות כל כך בדרך הפשט: לפי הדעה הראשונה קשה, כדלעיל בסעיף ג' (א) מדוע הקריבו כולם

אותם הקרבנות? (ב) כיצד נתנו בני יששכר אותה עצה לכל הנשיאים? ולפי הדעה השניה קשה: מדוע מפרטת התורה אותם הקרבנות שתיים עשרה פעמים?

לפיכך בוחר רש"י את הרמזים אשר מצא "מיסודו של רבי משה הדרשן", כי על ידי כך משתלבות שתי האפשרויות: אכן, הקרבנות מראים על אותו ענין, אך זהו ענין כללי המשתנה בפרטים מסויימים, כדלקמן בסעיף ו'. ולכן מובן, שלמרות שכל הנשיאים הקריבו אותם הקרבנות, וכל נשיא נדב את הקרבנות על פי אותה עצה של בני יששכר, בכל זאת היתה לכל אחד מהם כוונה פרטית שונה.

ה. הפרטים השונים ב"קערת כסף" וב"מזרק אחד כסף"

החסבר לכך לפי הסדר בפירושו רש"י הוא: על הקשר שבין "קערת כסף" לבין אדם הראשון, נאמר במדרש¹⁸: "אל תקרי קערת, אלא עקרת, זה היה אדם הראשון שהוא היה עיקרן של בני האדם". אך רש"י אומר רמז אחר "מיסודו של רבי משה הדרשן": שהאותיות "קערת כסף" הן "בגימטריא תתק"ל, כנגד שנותיו של אדם הראשון"¹⁸.

ההבדל הנובע מכך הוא: הענין, שאדם הראשון הוא "עיקרן של בני האדם" הוא ענין אחד, אשר איננו נחלק לפרטים, ואילו כשמדובר על "שנותיו של אדם הראשון", הרי למרות שכל שנות חייו של האדם קשורות לאותו אדם, בכל זאת השנים נבדלות ושונות זו מזו¹⁹.

התחלקות זו לפרטים ב"קערת כסף" הרומזת ל"שנותיו של אדם הראשון" מודגשת עוד יותר ב"שלשים ומאה משקלה", אשר המספר "שלשים ומאה" הוא "על שם

18 גם במדרש שם (פי"ד, יב) "שמנין שני אדה"ר כו". אבל במדרש שם אין זה ענין בפ"ע, כ"א, הוכחה להביאר שכתוב שם לפניו, וכלשון המדרש שם: מנין כו'.

19 שלכן חידוש בשורה שהיתה בת ק' כבת כ' וכו' (רש"י ר"פ ח"ש).

ובגלוי לעיני כל העמים בשנה זו, שבהם נתקיימו דברי הילקוט שמעוני¹¹: "שנה שמלך המשיח נגלה בו כל מלכי אומות העולם מתגרים זה בזה, מלך פרס כו' מלך ערבי כו', ואומר להם (הקב"ה לישראל) בני אל תתיראו, כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשבילכם. . . הגיע זמן גאולתכם", ומאז (ובפרט בחודש ניסן, חודש הגאולה) עומדים כבר "בשעה שמלך המשיח בא (הנה זה בא)". . . ומשמיע להם לישראל ואומר עניים הגיע זמן גאולתכם".

. . . והמעשה הוא העיקר¹²:

כיון שיום השבת שלאחרי זמן מ"ת, פרשת נשא, דשנת אראנו נפלאות, הוא הזמן הכי מוכשר ומסוגל להתגלות ד"תורה חדשה מאתי תצא"¹³ – מובן שההוראה למעשה בפועל שהזמן גרמא היא בהכנה (מעין ודוגמא ומביאה בפועל ממש) לקיום היעוד "תורה חדשה מאתי תצא".

ובפשטות – התחדשות והוספה בלימוד התורה מתוך חיות ותענוג עד שמחדש חידושים בתורה, הן בנוגע לעצמו, והן בנוגע להפעולה על הזולת, "העמידו תלמידים הרבה"¹⁴, כידוע ש"כל איש ישראל יכול לגלות תעלומות חכמה ולחדש שכל חדש בתורה, הן באגדות הן בנגלה הן בנסתר, כפי בחי' שרש נשמתו, ומחוייב בדבר"¹⁵, כולל ובמיוחד – התחדשות והוספה בלימוד והפצת פנימיות התורה שנתגלתה בתורת החסידות, מעין ודוגמא ו"טעימה" מתורתו של משיח (טועמי' חיים זכו"¹⁶), שלכן עי"ז מזרזים וממהרים ופועלים ביאת דוד מלכא משיחא¹⁷.

(משיחות ש"פ נשא, י"ב סיון תנש"א)

11 ישע"י רמז תצט.

12 אבות פ"א מי"ז (בגימט' טוב) – שלומדים בשבת זה.

13 ראה ישע"י נא, ד: "כי תורה מאתי תצא", ובויק"ר פי"ג, ג: "תורה חדשה מאתי תצא, חידוש תורה מאתי תצא". – נתבאר בארוכה בשיחת יום ב' דחג השבועות (סה"ש ה'תנשא"א ע' 566 ואילך).

14 אבות פ"א מ"א.

15 תניא אגה"ק סכ"ו (קמה, א).

16 ראה לקו"ש ח"כ ע' 173. וש"נ.

17 אגה"ק דהבעש"ט – כש"ט בתחילתו.

16 ראה גם תוי"א ת, ב.

17 רש"י במדבר ב, ב.

הוספה בשורת הגאולה בה.

מדובר כמ"פ שע"פ כל הסימנים שבדברי חז"ל אודות אחרית הימים (נוסף על ההודעה הכללית בזמן הגמרא ש"כלו כל הקיצין"¹), דורנו זה הוא דור האחרון של הגלות ודור הראשון של הגאולה, כפי שהעיד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – בקשר ובשייכות להכרזתו הידועה "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה"² – שבימיו (לפני עשרות שנים) סיימו כל עניני העבודה, וצריכים רק "לצחצח הכפתורים"³ ולעמוד הכן לקבלת פני משיח צדקנו⁴, ועאכו"כ לאחרי ריבוי העבודה והפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה מאז ועד עתה, כולל ובמיוחד השלימות דארבעים שנה (לאחרי הסתלקותו) ש"קאי איניש אדעת' דרבי"⁵, "לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁶ – בודאי ובודאי שסיימו גם "לצחצח הכפתורים", ועומדים הכן לקבלת פני משיח צדקנו.

וענין זה מודגש ביותר וביותר בשנה זו – שנת ה'תשנ"א, שסימנה מרומז בפסוק⁷, "תנשא מלכותו" (דקאי על דוד ושלמה⁸, שמלך המשיח הוא מזרעם⁹) בכל העולם כולו, והר"ת שלה "הי' תהי' שנת אראנו נפלאות", "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹⁰ – מתחיל מה"נפלאות" שכבר ראו (נוסף על אלה שיראו בעתיד, "אראנו") בפועל

- 1) סנהדרין צ, ב.
- 2) "קול קורא" בהקריאה והקדושה דשנת תש"א-ג (אג"ק שלו ח"ה ע' שסא ואילך. שעז ואילך. תח ואילך. ח"ו ע' תל ואילך). ועוד.
- 3) ראה שיחת שמה"ת תרפ"ט.
- 4) ראה "היום יום" ט"ו טבת. ובכ"מ.
- 5) ע"ז ה, ריש ע"ב.
- 6) תבוא כט, ג.
- 7) בלק כד, ז.
- 8) פרש"י עה"פ.
- 9) סהמ"צ להרמב"ם מל"ת שסב. פיה"מ ר"פ חלק יסוד הי"ב. אגרת תימן.
- 10) מיכה ז, טו.

לקוטי

שכשהעמיד תולדות לקיום העולם, בן מאה ול' שנה היה, שנאמר²⁰: ויחי אדם שלשים ומאת שנה ויולד בדמותו...":

כל ה"תולדות" (בלשון רבים) שהעמיד אדם הראשון "לקיום העולם", היו "בדמותו"²¹, ובכל זאת הם היו אנשים נבדלים ושונים²²: שת, בנים, בנות.

כך גם לגבי "מזרק אחד כסף", שהוא בגימטריא תק"ך, אך הוא רומז ל"ת"ק שנה" של נח כאשר "העמיד תולדות", ועל "עשרים שנה שנגזרה גזירת המבול קודם תולדותיו" – ואלו הם שני ענינים שונים לחלוטין²³: "ת"ק שנה" אשר בהן "העמיד תולדות" – מהן קיום העולם, ואילו "עשרים שנה שנגזרה גזירת המבול קודם תולדותיו" מביעות את הענין של "אמחה את האדם...", וזאת בנוסף לכך, ששנים, באופן כללי, שונות זו מזו, כדלעיל. גם כאן מתבטא עיקר הרעיון של ההבדלים בין הפרטים במשקל של ה"מזרק" – "שבעים שקל", שהוא "כנגד שבעים אומות שיצאו מבניו", שכל אומה שונה לחלוטין, בפרטים רבים, מהאומות האחרות: "בארצותם", "ללשונו", "למשפחותם", "בגוייהם"²⁴.

כך גם לגבי "כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת". אמנם, זוהי "כף אחת", המצביעה על התורה האחת שניתנה מידו של הקדוש-ברוך-הוא, אך בכף (בתורה) יש "עשרה זהב – כנגד עשרת הדברות", ויותר מכך: היא "מלאה קטרת" – תורה אחת זו מלאה בתרי"ג מצוות השונות זו מזו.

וכן גם "פר אחד, איל אחד, כבש אחד", שהם "כנגד אברהם", "כנגד יצחק" ו"כנגד יעקב", שאמנם, כל אחד משלשת האבות הוא

20) בראשית ה, ג.

21) ועפ"ז מובן, מה שרש"י מעתיק (לפי כמה דפוסיים) גם תיבת "בדמותו".

22) להעיר מסנה' לו, סע"א: טבע כל אדם בחותמו של אדה"ר ואין אחד מהן דומה לחבירו.

23) משא"כ פ"י המדרש "שנורק מן דור המבול" הו"ע אחד שאינו מתחלק.

24) נח י, ה. וראה ג"כ שם פסוק כ, לא ובמפרשים.

נשא

שיחות

"אחד", אך הם "אבות"²⁵ של כל בני ישראל. וכאן אין רש"י צריך לפרט, כי "בן חמש למקרא" יודע שכל ישראל הם בני אברהם יצחק ויעקב, והוא רואה שכל אחד מהאבות קשור ליהודים השונים ביותר זה מזה.

וכן לגבי "שעיר עזים" הבא כדי "לכפר על מכירת יוסף", שבכך יש הבדלים ופרטים רבים, שהרי הכפרה היא בהתאם לחטא, והשבטים היו שונים מאד בחטא²⁶: "בני השפחות" הרי "לא היתה שנאתן שלימה"^{26*}; יששכר וזבולון לא הביעו את דעתם אודות מכירת יוסף²⁷; ראובן לא היה כלל במכירה²⁸; ויש אף הבדל בין שמעון ולוי, אשר אמרו "לכו ונהרגו"²⁹, לבין יהודה, אשר אמר "וידינו אל תהי בו"³⁰, למרות שהוא נתן את העצה "לכו ונמכרנו"³⁰. ובודאי שונה מכך ראובן, שכוונתו היתה "למען הציל אותו מידם להשיבו אל אביו"³¹, לעומת שאר השבטים.

ובודאי, שעשרת השבטים, אשר השתתפו במכירת יוסף (ולפחות ב"ויפשיטו את יוסף... ויקחוהו וישליכו אותו הבורה"³²), שונים מיוסף ומבנימין; ואף הם אינם שווים: לגבי יוסף ייתכן לומר שהוא גרם, לפחות, למכירתו, על ידי סיפור חלומותיו, ואילו לבנימין לא היה שום קשר לכך³³.

כך גם לגבי הפרט של "ולזבח השלמים בקר שנים", שהוא "כנגד משה ואהרן שנתנו שלום בין ישראל לאביהם שבשמים" – הרי

25) שבפשוטו – הטעם שהקריבו קרבן "כנגד אברהם כו" – הוא להיותם "אבות" דהמקריבים.

26) ראה רש"י מקץ (מב, ג): שלא הייתה כו'.

26*) רש"י ויחי מט, ה.

27) ראה רש"י שם.

28) וישב לו, כט.

29) שם, כ. רש"י ויחי שם.

30) וישב שם, כז.

31) שם, כב.

32) שם כג"כ.

33) אעפ"כ גם נשיא בנימין הביא שעיר עזים לכפר. וראה ג"כ (עמוס כ, ו): פשעי ישראל גו' מכם בכסף צדיק. וי"ל (ע"פ פרש"י מקץ מב, יג"ד) על שלא הפשו אותו כל אותם השנים. או – לכפר על יעקב אביהם ששלח את יוסף לשכם כו' (וכ"ז שייך לכל השבטים). ועוד י"ל.

אינה דומה הנהגתו של משה להנהגתו של אהרן, ושונה מאד ההשתדלות בנתינת שלום בין בני ישראל השונים ביותר זה מזה לבין אביהם שבשמים.

וכן לגבי 'ג' מינים – אילים עתודים כבשים, שהכהנים הלויים והישראלים, או התורה הנביאים והכתובים, הם סוגים שונים לחלוטין. ובדומה לכך הוא ההסבר גם לגבי "שלוש חמישיות".

1. שני סוגי הקרבנות בהתאם לשני תפקידי הנשיאים

אך עדיין יש להבין: מהו ההבדל בין הקרבנות שהביאו הנשיאים בהקמת המשכן – עגלות הצב והבקר – שבהם היתה לכל הנשיאים אותה כוונה, ולפיכך הם כתובים בתורה ביחד, ככלל (כדלעיל בסעיף ד'), לבין הקרבנות שהביאו לחנוכת המזבח, אשר רק הכוונה הכללית היתה זהה בהם, ואילו בפרטים היתה לכל נשיא כוונה שונה?

לשאלה זו משיבה התורה עצמה בכך, שמיד בתחילת התיאור "ויקריבו נשיאי ישראל..."³⁴, הכולל גם את קרבנות המזבח, היא מוסיפה את המלים "הם נשיאי המטות הם העומדים על הפקודים"³⁵: ששני סוגי הקרבנות של הנשיאים הובאו מפני שתי תכונות של הנשיאים:

מצד היותם "נשיאי המטות", שהיתה להם מסירות נפש למען ישראל – "ויזכו" שוטרי בני ישראל, והרי כל בני ישראל עבדו אותה עבודת פרך וכו' – הם הביאו אותם הקרבנות עם אותן הכוונות ואותם הרמזים.

(34) פרשתנו ו, ב.
(35) ועפ"ז יומתק (א) מה שדוקא כאן נאמר "הם נשיאי המטות" (שהיו מוכים בו), ולא לעיל בפ' במדבר. (ב) מ"ש כאן "הם העומדים על הפקודים" – אף שהפקוד ה' חודש ימים לאחרי* חנוכת המזבח!
(36) שמות ה, יד. הובא בפרש"י כאן ד"ה הם נשיאי המטות.

(* כי דוחק הכי גדול לומר שכונת הכתוב כאן "הפקודים" דפ' תשא – אף שלא נזכרו שם נשיאים (ולא אהרן).

גם אז עליו לאחד את עצמו עם הכלל כולו, כפי שקובעת ההלכה⁴² שגם תפלת היחיד חייבת להיאמר בלשון רבים.

וכאשר הוא מכליל את עצמו עם כל ישראל, אז הוא בטוח שאין שום פגם בתפלתו, או, לפחות, הפגם שבה לא ייראה⁴³, ושהיא באופן של "קודש" – כפי שנרמז בקרבנות הנשיאים, שדוקא לאחר שהתורה מכלילה אותם יחדיו, רק אז נאמר ש"לא אירע בהם פסול", ושמשקלם של כל פרטי קרבנות הכלים הוא "בשקל הקודש"⁴⁴, וזוהי ההכנה⁴⁵ ל"בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות", שיש

(42) ראה שו"ע אדה"ז סק"י ס"ד.
(43) ראה ברכות ת, א.
(44) ראה רש"י ו, פד"פה.

(45) אף שהדלקת הנרות הייתה – מתחיל מיום ראשון – הרי גם הסדר בתורה להורות בא. ובפרט לפרש"י (ר"פ בהעלותך) שבהעלותך גו' נאמר לאחרי קרבנות כל הנשיאים.



לזכות

כ"ק אדוננו מורנו זרבינו

מלך המשיח



ויהי'ר שע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'



יחי אדוננו מורנו זרבינו מלך המשיח

לעולם ועד

שבעה נרות שונים לגמרי (גם בהלכה למעשה⁴⁶: נר המערבי, נר האמצעי, חמשה נרות, ב' נרות), אך בכלם יש אותו שמן זית וך, בכלם צריך להתקיים "בהעלותך" וכו' – בכל בני ישראל, בשבעת סוגיהם השונים⁴⁷, מאיר האור והם מתעלים אל אותו מקום: אל מול פני המנורה, ואור המנורה יוצא החוצה על ידי החלונות השקופים-אטומים, אל העולם כולו⁴⁸ – ולכל בני ישראל יהיה אור במושבותם.

(משיחת ש"פ נשא תשכ"ו)

(46) רמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ג ה"ג וי"ו. ולהדעה* דמורה ומערב מונחין – כל שלמעריב יותר ה"ה "לפני ה" יותר (ראה מנחות צה, סע"ב).
(47) לקו"ת ר"פ בהעלותך.
(48) מ"א ו, ד. מנחות פו, ב.

(* ראה רמב"ם הל' ביהב"ח פ"ג ה"ב ובראב"ד שם. שו"ת הרשב"א הובאו בתו"ש תמיד פ"ג ועוד. (ובד"ה בכ"ה בכסלו בתר"א וכו' – מבאר השיטה דמו"מ מונחין) ואכ"מ.

2. אהבת ישראל קודם התפלה

אחת ההוראות הנובעות מכך היא: כאשר יהודי עומד להתפלל – והרי התפלות הן כנגד הקרבנות³⁹ – עליו לקבל על עצמו בראש ובראשונה מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך", ואת זאת עליו לעשות "קודם התפלה"⁴⁰. ורק לאחר מכן באה ההכנה וההקדמה⁴¹ לתפלה על צרכיו שלו.

(37) במדבר א, ד.
(38) ראה רש"י (א, ד) "כשתפקדו אותם יהיו עמכם כו"
– והרי כוונת רש"י ב"תפקדו אותם" – הוא לשון הכתוב שלפני זה, ל"כז יוצא צבא בישראל" (מבלי חילוק בין שבט לשבט). ולאח"ז (א, יז"ח) "ויקחו גו' את האנשים האלה ואת כל העדה הקהילו". וראה לקו"ש חכ"ג ע' 3 ואילך.
(39) ברכות כו, ב.
(40) ראה סידור אדה"ז (לפני מה טובו): נכון לומר קודם התפלה הריני .. כמוך.
(41) ראה רש"י ז, יז"ד: לאחר שהתנדבו כו' לשאת המשכן (או דוקא) נשאם לבס להתנדב קרבנות המזבח כו'.